

4

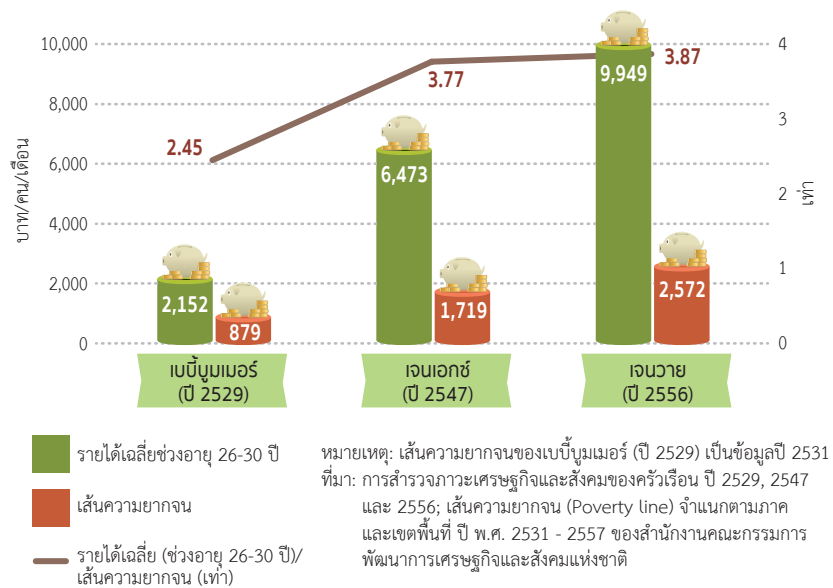
รายได้

เพียงร้อยละ 26.3 หรือ 1 ใน 4 ของเจนเอกซ์และเบบี้บูมเมอร์วัยทำงานเท่านั้นที่มีหลักประกันทางรายได้ยามชรา

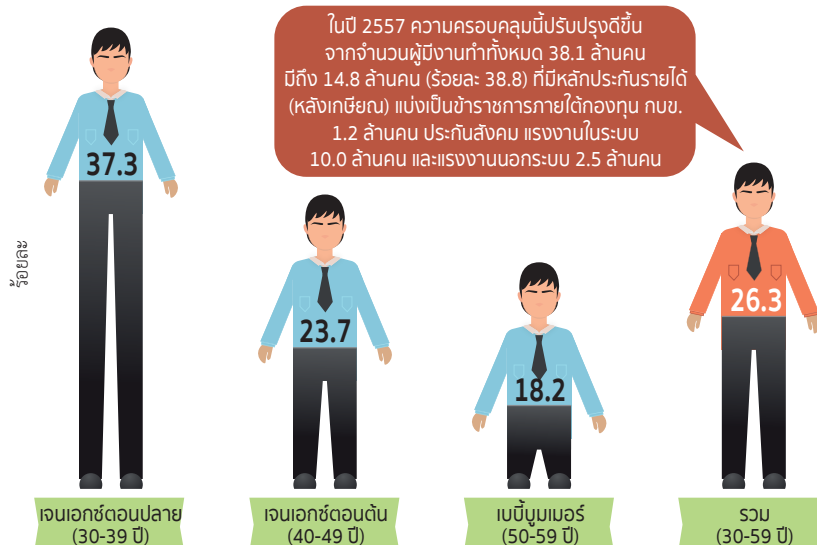
แม้เจนรุ่นหลังจะมีรายได้และกำลังซื้อสูงขึ้น แต่ส่วนใหญ่ยังคงขาดความมั่นคงและการคุ้มครองในเรื่องหลักประกันทางรายได้ยามชรา

ณ ช่วงอายุที่เท่ากัน เจนเอกซ์และเจนวายมีรายได้และกำลังซื้อสูงกว่าเบบี้บูมเมอร์ ในวัยเริ่มทำงานของคนทั้งสามรุ่น (อายุ 26-30 ปี) รายได้เฉลี่ยของเจนเอกซ์และเจนวายสูงกว่าเส้นความยากจนซึ่งสะท้อนกำลังซื้อขั้นต่ำที่สุดที่จำเป็นในขณะนั้นเกือบ 4 เท่า ขณะที่เบบี้บูมเมอร์มีรายได้สูงกว่าเส้นความยากจนประมาณ 2.5 เท่า

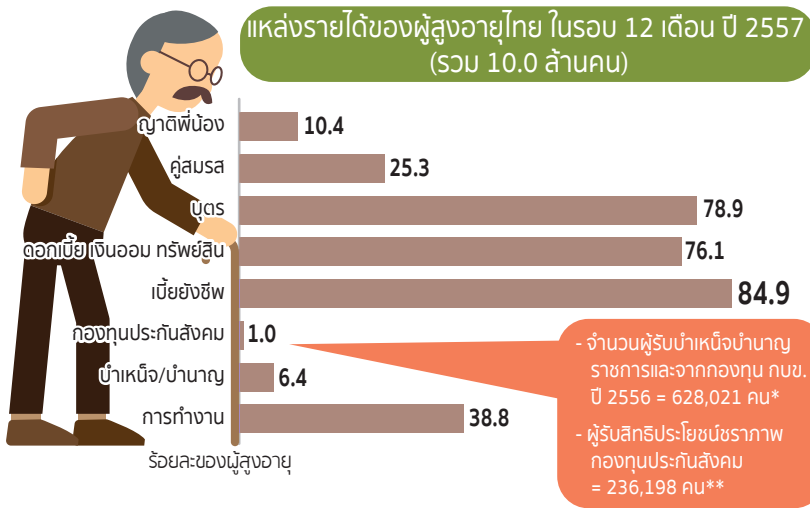
เปรียบเทียบรายได้คนไทย 3 เจน (อายุ 26-30 ปี)

ความครอบคลุมหลักประกันรายได้ (หลังเกษียณ) ภาคบังคับปี 2554

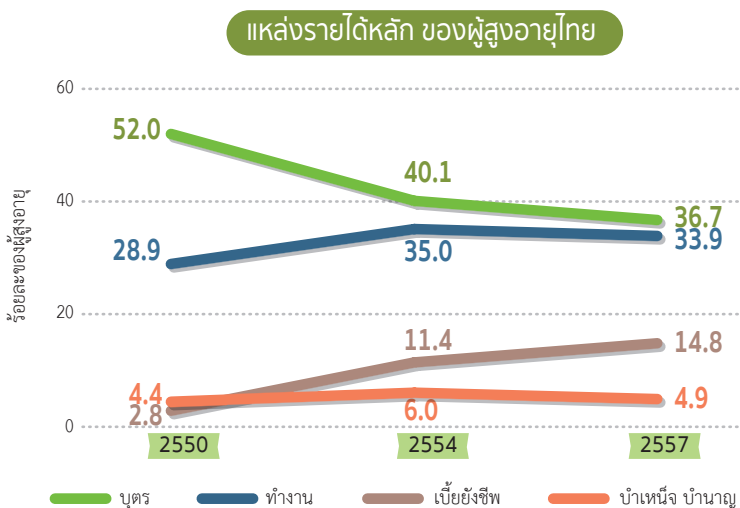

ที่มา: วิพรรณ ประจวบเหมาะ, 2557
สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน, 2557

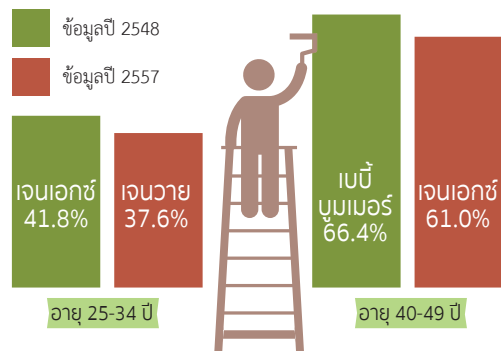
ที่มา: การสำรวจประชากรสูงอายุในประเทศไทย พ.ศ. 2557, สำนักงานสถิติแห่งชาติ
 *สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2556
 **รายงานประจำปี 2557 สำนักงานประกันสังคม

ภายใต้บริบทสังคมผู้สูงอายุของไทย ความมั่นคงทางรายได้ยามชราเป็นประเด็นความท้าทายสำหรับประชากรทั้งสามรุ่นปัจจุบัน เบี้ยบำนาญจำนวนมากทั้งที่เข้าสู่วัยสูงอายุแล้วและกลุ่มที่กำลังเคลื่อนเข้าสู่วัยสูงอายุยังไม่มีหลักประกันรายได้ยามชราที่มั่นคง ในปี 2556 ผู้สูงอายุที่ได้รับสิทธิประโยชน์ชราภาพจากกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือจากกองทุนประกันสังคมมีจำนวนไม่ถึงร้อยละ 10 และจากข้อมูลปี 2554 เบี้ยบำนาญอายุ 50-59 ปีที่มีหลักประกันรายได้ยามชราภายใต้กองทุนใดกองทุนหนึ่งนั้น มีเพียงร้อยละ 18.2 หรือไม่ถึง 1 ใน 5

ที่มา: ประมวลผลจากข้อมูลการสำรวจประชากรสูงอายุในประเทศไทย พ.ศ. 2550, 2554, 2557, สำนักงานสถิติแห่งชาติ

สัดส่วนของแรงงานนอกระบบ จำแนกตามช่วงอายุ และเจนเนอเรชัน ปี 2548 และ 2557

ที่มา: การสำรวจแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2548 และ 2557, สำนักงานสถิติแห่งชาติ

สำหรับเจนเอ็กซ์และเจนวายซึ่งยังอยู่ในวัยทำงาน แม้ความครอบคลุมหลักประกันรายได้จะสูงกว่าเมื่อเทียบกับเบบี้บูมเมอร์โดยเฉพาะในกลุ่มแรงงานนอกระบบ โดยได้รับอานิสงส์จากมาตรา 40 ของกองทุนประกันสังคม และการดำเนินการของกองทุนการออมแห่งชาติ แต่การเข้าร่วมของผู้ประกันตนหรือผู้ออมส่วนใหญ่เป็นในลักษณะ “สมัครใจ” ทำให้ความครอบคลุมโดยรวมยังอยู่ในระดับต่ำ อีกทั้งมีแนวโน้มลดลงตามช่วงอายุของประชากรที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้เจนเอ็กซ์และเจนวายมีแนวโน้มที่จะพึ่งพารายได้ยามชราจากลูกหลานซึ่งเคยเป็นแหล่งสนับสนุนหลักของผู้สูงอายุไทยในอดีตได้น้อยลง ต้องพึ่งพาตนเองด้วยรายได้จากการทำงาน จากเงินออม หรือพึ่งพาสวัสดิการจากภาครัฐเพิ่มมากขึ้น ภาครัฐควรมุ่งเน้นส่งเสริมเรื่องการออม การสร้างระบบประกันรายได้ยามชราถ้วนหน้า และการขยายอายุรวมถึงโอกาสการทำงานของคนไทยในช่วงอายุที่สูงขึ้นให้ดีขึ้น

